

## Gotovo 60 posto Hrvata nije informirano o vladavini prava: EU pokreće kampanju za podizanje svijesti

Zagreb, 28. listopada 2024. – Posljednje Izvješće o vladavini prava koje je ove godine objavila Europska komisija pokazalo je da Hrvatska i dalje zaostaje u gotovo svim ključnim aspektima vladavine prava u usporedbi s prosjekom Europske unije. Prema Izvješću i posebnom [Eurobarometru o vladavini prava](#), više od 60 posto građana Hrvatske ne vjeruje u neovisnost sudstva, dok više od 70 posto smatra da političari i tijela javne vlasti ne poštuju odluke sudova. Također, više od 40 posto ispitanika smatra da je sloboda medija i novinara u kritiziranju vlasti ugrožena, a čak 80 posto njih vjeruje da se političari i javni dužnosnici često nalaze u sukobu interesa i ne poštuju etičke norme.

Osim toga, Eurobarometar je pokazao nedovoljnu razinu svijesti građana EU-a o tome što koncept vladavine prava uopće znači u praksi. U Hrvatskoj naime 57 posto ispitanika sebe smatra neinformiranim o vladavini prava. Velika većina ljudi u Hrvatskoj, njih 77 posto, drži da je nužno da sve države članice EU-a poštuju vladavinu prava i druge temeljne vrijednosti Unije, a da EU igra važnu ulogu u održavanju vladavine prava u našoj zemlji smatra njih 72 posto.

### Kampanja diljem EU-a za bolje razumijevanje vladavine prava

Potaknuta ovim rezultatima, kako bi građanima približila koncept vladavine prava i podigla svijest o njezinom opipljivom utjecaju na svakodnevni život, Europska komisija pokrenula je informativnu digitalnu kampanju u svih 27 država članica EU-a, uključujući Hrvatsku. Kampanja se fokusira na šest temeljnih načela vladavine prava: jednakost pred zakonom, pravnu sigurnost, zabranu samovolje, neovisnost sudstva, zakonitost i diobu vlasti.

„Vladavina prava često se percipira kao apstraktni, daleki koncept. Iako definira našu zajedničku europsku identifikaciju, skloni smo razmišljati o njoj tek kada se suočimo s problemima. Cilj je ove kampanje učiniti vladavinu prava dostupnom svima, pokazujući koliko se na nju oslanjamo svakodnevno i zašto je ključno spriječiti nepravdu i nepravičnost”, istaknuo je **Didier Reynders**, europski povjerenik za pravosuđe.

Kampanja je nastala u suradnji s **renomiranim umjetnikom i ilustratorom Christophom Niemannom**, čiji su radovi objavljeni na naslovnica uglednih publikacija poput The New Yorkera, National Geographica i The New York Times Magazina. Za ovu kampanju o vladavini prava Niemann je izradio šest jednostavnih, ali snažnih animacija koristeći metafore iz sporta kako bi približio apstraktne principe vladavine prava široj publici. Animiranim videozapisima Europska komisija nastojat će doseći građane putem društvenih mreža, a materijali se mogu preuzeti i putem njezine [službene stranice](#).

„Želio sam vizualizirati vladavinu prava, uspoređujući je s nečim što poznajemo iz svakodnevnog života, odnosno sportskim pravilima. Igranje nogometa, natjecanje na trkačkoj stazi ili igranje bilijara – sve je to moguće samo ako smo se dogovorili o dosljednim i pravednim pravilima i granicama. U svojim sam animacijama zamišljao što bi se dogodilo kada bismo ukinuli pravila. Želio sam pokazati da zaštita vladavine prava stvara pošten i predvidljiv okvir u kojem društvo može napredovati”, objasnio je Niemann.

### Važnost vladavine prava

Vladavina prava jedna je od temeljnih vrijednosti EU-a, a građanima jamči očuvanje demokracije te njihovih prava i slobode. Očuvanje temeljnih vrijednosti EU-a zajednička je odgovornost svih institucija EU-a i država članica. Više informacija o tome što Komisija čini kako bi podržala vladavinu prava dostupno je [ovdje](#).

**[Izvešće o vladavini prava](#)**: Izvešće prati značajna kretanja, pozitivna i negativna, u vladavini prava u svim državama članicama, a od 2024. godine i u državama proširenja.

**[Pregled stanja pravosuđa EU-a](#)**: Ovaj pregled nudi usporedivu analizu učinkovitosti, kvalitete i neovisnosti pravosudnih sustava u državama članicama.

Glavna uprava Europske komisije za pravosuđe i potrošače tijelo je odgovorno za politike EU-a povezane s pravosuđem, pravima potrošača i ravnopravnosti spolova.